

Warszawa, 19 stycznia 2022 r.

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa

Dotyczy: uwzględnienie LPG dla celów grzewczych dla odbiorców na obszarach wiejskich
w ustawie o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług

Szanowny Panie Premierze,

W związku z trwającymi pracami nad ustawą o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, pragniemy w załączeniu przekazać nasze wspólne stanowisko dotyczące nieuwzględnienia w przepisach Tarczy Antyinflacyjnej 2.0 użytkowników gazu na terenach wiejskich.

Pragniemy zwrócić uwagę Państwa na problem nierównego traktowania użytkowników gazu dla celów opałowych i komunalnych, który najprawdopodobniej ze względu na tempo prac nad projektem mógł zostać niedostrzeżony w czasie wcześniejszych prac legislacyjnych. Wynik głosowania nad ustawą (438 głosów „za”) dowodzi jednoznacznej oceny przez Posłów potrzeby zaoferowania w obecnych warunkach ekonomicznych wsparcia dla społeczeństwa.

Pozostawienie na poziomie 23% stawki opodatkowania gazu LPG dla celów opałowych w obliczu obniżenia do 0% stawki na gaz ziemny dyskryminuje z powodów lokalizacyjnych (ze względu na brak dostępu do przyłącza gazowego i ciepłowniczego):

- gospodarstwa domowe na terenach wiejskich i podmiejskich,
- producentów rolnych, w tym rozliczających się na zasadach ryczałtowych i niebędących płatnikami VAT,
- przedsiębiorców prowadzących na terenach wiejskich działalność w zakresie przetwórstwa spożywczego – w tym reprezentujących m.in. branżę drobiarską.

Nowelizacja ustawy o podatku od towarów i usług tworzy sytuację, w której przedsiębiorca lub mieszkańiec metropolii miejskiej skorzysta z przepisów Tarczy Antyinflacyjnej, zmniejszających z 23% do 0% stawkę podatku VAT na gaz ziemny – lub z 23% do 5% stawkę VAT na ciepło sieciowe. W tym samym czasie przedsiębiorca lub mieszkańiec prowincji, który nie ma dostępu do infrastruktury gazowniczej lub ciepłowniczej, nadal będzie płacił za gaz ze stawką podstawową 23%.

Wedle danych branżowych z portalu analitycznego e-petrol.pl, ceny gazu propan, wykorzystywanego głównie do ogrzewania domów jednorodzinnych, obiektów użyteczności publicznej i obiektów inwentarskich w gospodarstwach rolnych, **wzrosły o 95%** w ciągu ostatnich 12 miesięcy (z 2025 zł/t do 3943 zł/t). Cena hurtowa gazu propan-butan, wykorzystywanego głównie przez gospodarstwa domowe do gotowania posiłków i podgrzania c.w.u., podrożał w ostatnich 12 miesiącach **aż o 115%** (z 1722 zł/t w grudniu 2020 do 3703 zł/t w listopadzie 2021 r.). Te podwyżki cen hurtowych w znacznym stopniu przełożyły się na ceny detaliczne. Ceny LPG oraz gazu ziemnego są ściśle powiązane ze względu na wzajemną substytucyjność LPG i gazu ziemnego, oraz na fakt, że obecnie 60% produkcji gazu płynnego jest związane z działalnością wydobywczą.

Propozycja poprawki:

Proponujemy rozważenie poprawki zgłoszonej podczas prac sejmowej Komisji Finansów Publicznych w dn. 12.01.2021 r. (druk sejmowy 1914), o następującym brzmieniu:

2) w art. 1, w art. 146dc:

a) pkt 4 nadać brzmienie:

„4) przeznaczonego do napędu silników spalinowych gazu ziemnego (mokrego) (CN2711, z wyłączeniem CN 2711 11 00 i 2711 21 00)”,

b) dodać pkt 5 w brzmieniu:

„5) pozostałych węglowodorów gazowych (CN 2711) oraz gazowych węglowodorów alifatycznych (CN 2901), skroplonych, bez względu na przeznaczenie”;

Uzasadnienie:

Wedle naszej oceny, proponowana powyżej poprawka pozwala wyeliminować:

1. Nierówne traktowanie podmiotów korzystających z różnych nośników energii dla celów opałowych ze względów lokalizacyjnych, co wynika z Tabeli 1 poniżej. Źródło ciepła, z jakiego korzystają przedsiębiorcy rolni i mieszkańcy terenów wiejskich jest często związane z dostępnością przyłączy sieci gazowniczej i/lub ciepłowniczej. Dotychczasowe rozwiązania Tarczy Antyinflacyjnej całkowicie ignorują podmioty pozbawione dostępu do infrastruktury sieciowej. Na problem ten Polska Organizacja Gazu Płynnego zwracała już uwagę w dwóch pismach do Ministerstwa Finansów, z 26 listopada oraz 8 grudnia 2021 r., a także w piśmie do Komisji Finansów Publicznych z 12 stycznia 2022 r.

Tabela 1 Stawki podatku od towarów i usług na nośniki energii

Nośnik energii	Stawka VAT dla celów opałowych/komunalnych		
	2021	Tarcza 1.0	Tarcza 2.0 (projekt)
Gaz ziemny	23%	8%	0%
Energia elektryczna	23%	5%	5%
Ciepło sieciowe	23%	8%	5%
Gaz płynny LPG	23%	23%	23%
Węgiel	23%	23%*	23%*

* w przypadku węgla wykorzystywanego dla celów opałowych przez gospodarstwa domowe na mocy ustawy z dn. 17 grudnia 2021 r. obowiązuje podwyższona kwota dodatku osłonowego.

Tabela 1 wskazuje na jasną dyskryminację w przepisach Tarczy Antyinflacyjnej użytkowników gazu płynnego – dla których jest on często jedynym dostępnym źródłem ciepła – wobec użytkowników innych nośników energii. Do Polskiej Organizacji Gazu Płynnego spływają głosy rozgoryczenia ze strony gospodarstw domowych na terenach wiejskich, które zdecydowały się wymienić tzw. „kopciuchy” na nowocześniejsze kotły gazowe, a teraz czują się zignorowane przez przepisy Tarczy Antyinflacyjnej. **Przy tym ustawa z 17 grudnia 2021 r. wprowadziła dla osób korzystających nadal z węgla dla celów opałowych podwyższoną kwotę dodatku ośłonowego – tymczasem użytkownicy niskoemisyjnego gazu płynnego zostali pozostawieni sobie samym.**

2. Wzrost kosztów produkcji przedsiębiorców rolnych. Wykorzystanie LPG w Polsce jest obecnie bardzo silnie związane z produkcją żywności oraz przedsiębiorczością na terenach wiejskich. Bezpośredniość zastosowania LPG do produkcji rolnej jest szczególnie widoczna w fermach hodowli drobiu (wykorzystanie grzejników LPG w chowie kurcząt) oraz w uprawach szklarniowych. W ich przypadku koszty nośników energii determinują w znacznym stopniu koszty produkcji żywności. **Wzrost cen LPG przyczyniać się także może do pogorszenia konkurencyjności polskiego drobiu na rynkach międzynarodowych.**
3. Wzrost kosztów ogrzewania i przygotowania posiłków dla gospodarstw domowych używających gazu w butlach do przygotowania posiłków. Wykorzystanie LPG w standardowych 11kg butlach do gotowania na terenach wiejskich jest wciąż powszechne, przy czym nie ma świadomości co do skali zastosowania. Wyłączenie z zakresu regulacji LPG dla celów grzewczych pozostawia na marginesie działań antyinflacyjnych całą grupę użytkowników gazu na obszarach wiejskich. **Obejmuje ona 8 mln użytkowników, w tym ponad 120 tysięcy stacjonarnych zbiorników LPG i 11 mln butli gazowych znajdujących się w obrocie na terenie Polski.**
4. Problem związany ze sposobem rozliczenia gazu płynnego tworzony przez przedłożony projekt poselski: na etapie hurtowego obrotu gazem płynnym nie jest jeszcze znane przeznaczenie LPG – nie wiadomo, czy trafi on do sprzedaży jako paliwo silnikowe, czy do ogrzewania gospodarstw domowych. **Zróźnicowanie stawek podatku od towarów i usług dla różnych zastosowań gazu płynnego może tworzyć przestrzeń dla nadużyć podatkowych.**

Wyłączenie z zakresu regulacji LPG dla celów grzewczych pozostawia na marginesie działań antyinflacyjnych całą grupę użytkowników gazu na obszarach wiejskich. Gaz płynny jest w ich przypadku wykorzystywany przede wszystkim dla celów grzewczych – do ogrzewania domostw oraz do gotowania posiłków (butle 11kg), a także w produkcji żywności, w tym z własnej uprawy, chowu i hodowli. Z LPG korzystają m.in. hodowcy drobiu i prowadzący uprawy szklarniowe.

Ceny żywności są obecnie jednym z najważniejszych czynnikami napędzającym poziom inflacji – według Polskiego Instytutu Ekonomicznego w Polsce w większym stopniu, niż na Zachodzie Europy ze względu na wyższy udział żywności w wydatkach gospodarstw domowych. Według październikowego raportu Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), ceny żywności na świecie wzrosły w 2021 r. o 1/3. W Polsce w roku bieżącym najbardziej podrożały produkty tłuszczowe (60%), mięso (1/3) i warzywa (ok. 20%) – w każdym przypadku istotnym czynnikiem cenotwórczym są koszty energii, przy czym na terenach wiejskich najbardziej dostępnym źródłem ciepła jest LPG.

Dodatkowo, pragniemy podkreślić, że rynek LPG w Polsce należy do najbardziej rozwiniętych w Europie – zarówno w segmencie autogazu, jak i produkcji ciepła. Liczba przydomowych i przyzakładowych instalacji zbiornikowych, wykorzystywanych dla produkcji ciepła dynamicznie rośnie odkąd w 2018 r. na podstawie ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw uruchomiony został program Czyste Powietrze. Ze względu na wyjątkowo szeroką na tle Unii Europejskiej skalę zastosowania, LPG stał się tym samym ważnym instrumentem transformacji energetycznej na terenach wiejskich.

W świetle powyższego, oceniamy, że obniżenie tymczasowe obniżenie stawki podatku od towarów i usług na gaz płynny LPG dla potrzeb produkcji ciepła i innych celów komunalnych ma istotne znaczenie z punktu widzenia poziomu cen na terenach wiejskich. Efektu antyinflacyjnego można spodziewać się na poziomie bezpośrednim (zmniejszenie kosztów nośników energii) oraz pośrednim (zmniejszenie kosztów produkcji żywności).

Deklarujemy pełną gotowość współpracy w zakresie opiniowania i konsultacji projektowanych przepisów.

2 wypracowań słocemul,

DYREKTOR GENERALNY
Krajowa Rada Drobniarstwa - Izba Gospodarcza

Dariusz Goszczyński

Andrzej Olechowski

Dyrektor Generalny

POLSKA ORGANIZACJA GAZU PŁYNNEGO
ZWIAZEK PRACODAWCÓW
Ul. Czackiego 3/5, 00-043 Warszawa

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH
WIKTOR SZMULEWICZ

Krajowa Rada Izb Rolniczych
ul. Żurawia 24 lok.15
00-515 Warszawa
tel. 881 939 421
NIP: 526-17-62-562

Do wiadomości:

1. Henryk Kowalczyk
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Ul. Wspólna 30; 00-930 Warszawa
2. Tadeusz Kościński
Minister Finansów
Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa